

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ
МИНИСТРЛІГІ
ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ**

География және табиғатты пайдалану факультеті

Тұрақты даму бойынша ЮНЕСКО кафедрасы

**7M05209-ГЕОЭКОЛОГИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒАТТЫ ПАЙДАЛАНУ
МАМАНДЫҒЫНА
(UZR 6308) - «ЖЕР РЕСУСТАРЫН БАСҚАРУ»
ПӘНІ БОЙЫНША ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАННЫҢ АУЫЗША
ТАПСЫРУҒА АРНАЛҒАН СҰРАҚТАРЫ**

2 курс к/б, 3 күзгі семестр. 5 кредит

Алматы, 2020

**«Жер ресурстарын басқару» пәні бойынша
ҚОРЫТЫНДЫ ЕМТИХАНДЫ ӨТКІЗУ ЕРЕЖЕЛЕРІ МЕН ТҮРІНІҢ
СИПАТТАМАСЫ**

Қорытынды емтиханды өткізу ережелері пән бойынша ауызша ұйымдастырылатын жүйеде орналастырылатын болады:

1. Универ жүйесіндегі, ПОӘК-дегі, «Пән бойынша қорытынды емтихан бағдарламасы» қосымша бетінде;

2. Ережелерді жүйеге жүктегеннен кейін, мессенджер чатында магистранттарға «қорытынды емтиханды өткізу ережелерімен» қандай жүйеде танысуға болатындығы хабарланады.

3. Чаттағы әр магистрант кестемен, ережелермен, прокторинг нұсқауларының талаптарымен танысқанын растауы керек.

4. Кесте бойынша жоспарланған күні магистранттарға емтихан туралы еске салынады.

Емтихан нысаны-ауызша

Кімге ұсынылады: 2 курс магистранттары, магистрант, «7M05209-Геоэкология және табиғатты пайдалану» мамандығы.

Емтиханды өткізу кестесі: кесте бойынша (кестені қарау)

Емтихан өткізілетін платформа: ZOOM.

Емтихан форматы-онлайн.

Емтихан шарты: студент прокторинг бойынша нұсқаулықтың талаптарына сәйкес басталардан 30 минут бұрын дайындалуы тиіс.

Ауызша емтихан сұрақтарының саны: 27 сұрақ – бір билетте 3 сұрақ

Ауызша өтуді бақылау-онлайн прокторинг.

Прокторинг технологиясы (ағылш. «proctor» – емтихан барысын бақылау).

Прокторлар, аудиториядағы әдеттегі емтихан сияқты, емтихан алушылардың сынақтардан адал өтуін бақылайды: тапсырмаларды өздері орындайды және қосымша материалдарды пайдаланбайды. Интернеттегі нақты уақыттағы емтиханды веб-камерада маман (күндізгі прокторинг) және тақырыптың жұмыс үстелін, кадрдағы адамдар санын, сыртқы дыбыстарды немесе дауыстарды, тіпті көру қимылдарын (кибер - прокторинг) бақылайтын бағдарлама қадағалай алады. Аралас прокторинг түрі жиі қолданылады:

бағдарлама ескертулерімен емтиханның бейнежазбасын адам қосымша қарайды және бұзушылықтар орын алды ма, жоқ па, соны шешеді.

Емтихан ұзақтығы: бір магистрантқа 15-20 минут

Бағалау саясаты: магистранттың сұрақты жан жақты қамтып, нақты, тиянақты жауабы негізінде жүргізіледі.

Балл қою уақыты-48 сағатқа дейін.

Универ жүйесінде баллдарды емтихан қабылдаушы оқытушы қояды. Магистранттың осы пән бойынша жалпы үлгерімінің орташа баллы

Ескерту: ауызша жауаптар прокторинг нәтижелері бойынша қайта қаралуы мүмкін.

1. *Емтихан басталарда магистрант жеке куәлігін экранға көрсетуі керек.*
2. *Емтихан тапсырушының бөлмесі жарық болуы міндетті.*
3. *Емтихан уақытында ұялы телефон, шпаргалка қолдануға рұқсат етілмейді.*
4. *Жан-жағына қарап алаңдауға болмайды.*

5. *Ғаламторға, өзге парақшаларға кіріп мағлұмат іздеуге рұқсат етілмейді.*
6. *Егер магистрант ауызша емтихан тапсыру ережелерін бұзса, оның нәтижесі жойылады.*

Емтиханның ZOOM платформасында өтуіне 2 сілтеме жоспарланған:

1) Идентификатор конференции: 789 9435 0849

Код доступа: 789789

2) Идентификатор конференции: 727 5733 4197

Код доступа: 789789

КІРІСПЕ

«Жер ресурсын басқару» пәнінің оқу процесіндегі орны жер қорына әр түрлі нысандардан орын алған залалды бағалайды, басқару механизмдерін тұжырымдайды, болашақ қызметтің жер қорының басқару көрсеткіштерін талдайды.

Пәнді оқытудың мақсаты - нарықтық экономика және жерге меншік нысандарының алуан түрлілігі жағдайында жер ресурстарын басқару теориясы мен практикасын игеру.

Пәнді оқытудың міндеті - Жер қорын басқаруда орын алған мәселелерді жою, басқаруды оңтайландыру бойынша ұсыныстар мен ұсыныстарды негіздейді. Жер қорын басқару материалдары бойынша қорытынды жасайды.

Қорытынды бақылауға арналған тақырыптар.

1. Жер ресурстарын басқарудың теориялық негіздерін түсіндіру.
2. Жер ресурстарын басқарудың құқықтық механизмін талдау.
3. Қазақстанда Республикасында жер қатынасы механизмдерінің дамуын сипаттау.
4. Жер ресурстарын басқару әдістерін талдау. Муниципалдық құрылымдардың жер ресурстарын басқару ерекшеліктерін мазмұндау.
5. Жерді тиімді пайдаланудың негізгі бағыттарын айту.
6. Жер ресурстарын басқарудың экономикалық механизмін сипаттау. Жер рентасының нысандары мен түрлерін түсіндіру.
7. Жер ресурстарын басқару функциясы ретінде мемлекеттік кадастрдың маңызын бағалау.
8. Жер ресурстарын басқаруды ақпараттық қамтамасыз етудің маңызын талдау.
9. Ауыл шаруашылығы мақсатындағы жерлерді басқаруды түсіндіру.
10. Елді мекендердің жерлерін басқаруына шолу жасау.
11. Көлік, энергетика, қорғаныс және қауіпсіздік жерлерінің құқықтық режимін талдау.
12. Шетелде жер мониторингін жүргізудің ерекшеліктерін салыстыру.
13. Шет елдерде жер ресурстарын басқаруды түсіндіру.
14. Жердің пайдаланылуы мен қорғалуын бақылауды бағалау.

Емтихан сұрақтары

Жеңіл сұрақтар:

1. Жер ресурсын басқаруда заңның күрделілігін дәлелдеңіз.
2. Жер ресурстарын басқару әдістерін талдаңыз.
3. Жер ресурстарын басқару жүйесінің негізгі функцияларын тұжырымдаңыз.
4. Жер ресурсын басқару жүйесі үдерісінің негізгі кезеңдерін талдаңыз.
5. "Жер ресурстарын басқару жүйесі" ұғымын талдаңыз.
6. Жер ресурстарын басқару бойынша шешім қабылдаудың негізгі кезеңдерін түсіндіріңіз.
7. Жер ресурстарын басқарудың жалпы қағидаларын сипаттаңыз.
8. Жер басқару жүйесіндегі мемлекеттік жер кадастрының маңызын жіктеңіз.
9. Жер құқығының негізгі көздерін айтыңыз.
10. Жер ресурсын басқару жүйесінің құқықтық тетігін қалыптастырудың негізгі бағыттарын талдаңыз.
11. Басқару функциялары ретінде жерге орналастыру жүйесінің жалпы түсініктері мен міндеттерін талдаңыз.
12. Жерге орналастыруды жүргізуді мемлекеттік реттеу өкілеттігін жіктеңіз.
13. Жерге орналастырудың жүргізілуін бақылауды сипаттаңыз.
14. Жерге орналастыруды жүргізу іс-шаралары жіктеңіз.
15. Жерге орналастыруды жүргізу кезінде жердің жай-күйін зерделеу әдістерін көрсетіңіз.

Орташа деңгейдегі сұрақтар:

1. Жерге орналастыруды жүргізуді құқықтық реттеудің негізгі кемшіліктерін бағалаңыз.
2. Мемлекеттік жер қадағалаудың мақсаты, ерекшеліктерін айтыңыз.
3. Мемлекеттік жер қадағалауының ұйымдық құрылымына түсінік беріңіз.
4. Өңірлік жер ресурстарын басқару жүйесіне әсер ететін факторларды сипаттаңыз.
5. Муниципалді жер аумағын сипаттайтын параметрлерді жіктеңіз.
6. Муниципалді жердің қалыптасу критерийлерін бағалаңыз.
7. Муниципалді жер ресурстарын басқару объектісі мен субъектісін талдаңыз.
8. Муниципалді жер ресурстарын басқару функцияларын сипаттаңыз.
9. Муниципалды жерлерді басқару жүйесіне әсер ететін факторларды атаңыз.
10. Муниципалді Жер ресурстарын басқару жүйесін дамыту дәйектілігін ұсыныңыз.
11. Муниципалитеттің жерді басқару жүйесінің негізгі қызметін жинақтаңыз .

12. Жер ресурстарын басқарудың экономикалық тетігінің элементтерін негіздеңіз.

13. Жер үшін төлемнің негізгі формаларын талдаңыз.

14. Жерге салық салудың заңнамалық базасын анықтаңыз.

Күрделі сұрақтар:

1. Жер рентасының пайда болу шарттарын айтыңыз.

2. Жер ресурстарын басқарудың экономикалық тетігінің элементтерін тұжырымдаңыз.

3. Жер үшін төлемнің негізгі формаларын көрсетіңіз.

4. Жер ресурстарын басқаруды ақпараттық қамтамасыз етілуді мазмұндаңыз.

5. Жер ресурсына мониторинг жұмысын ұйымдастыруды ұсыныңыз.

6. Жер мониторингінің құқықтық базасын түсіндіріңіз.

7. Жер мониторингінің нормативтік базасын талдаңыз.

8. Жер мониторингін жүргізу әдістемесін атаңыз.

9. Жер мониторингі көрсеткіштерінің жүйесін сипаттаңыз.

10. Жерлердің агроэкологиялық мониторингін қалыптастыру және жүргізуді жоспарлаңыз.

11. ГАЖ технологияларын қолдану мен құрудың негізгі топтарын түсіндіріңіз.

12. Ақпараттық-аналитикалық жүйелерді енгізу тиімділігінің негізгі себептерін түсіндіріңіз.

13. Шет елдердегі жер ресурсын басқарудың негізгі бағыттарын бағалаңыз.

14. Дүние жүзі елдерінде жер ресурсын басқаруда қолданылатын экономикалық механизмдерді салыстырыңыз.

15. Шет елдердегі жер айналымының ерекшеліктерінің ұқсастықтар мен айырмашылықтарды анықтаңыз.

ҰСЫНЫЛАТЫН ӘДЕБИЕТТЕР ТІЗІМІ

1. Варламов, А.А. Система государственного и муниципального управления [Текст]: учебник / А.А. Варламов; ФГБОУ ВПО «Государственный университет по землеустройству». – М., 2014. – 452 с. - ISBN: 978-5-9215-0249-9. • Гапоненко, А.Л. Теория управления [Текст]: учебник / А.Л.Гапоненко, М.В.Савельева. - М.: Юрайт, 2013. - 352 с. – 1000 экз. – ISBN 978-5-9916-2353-7.

2. Янюк, В.М. Экономическая оценка сельскохозяйственных угодий доходным подходом и её применение при управлении земельными ресурсами. [Текст] / В.М. Янюк, И.С. Гагина. – Саратов: «Саратовский источник», – 2014. – 139 с. – ISBN: 978-5- 91879-423-4.

3. А.В. Лихтер. Управление земельными ресурсами. Учебно-методическое пособие. [Электронный ресурс]. Красноярск СФУ 2017

4. Экологический кодекс РК, раздел 2, гл. 7,9. Алматы: ЮРИСТ, 2016, с.24-38.

5. Тарбаев, В.А. Мониторинг и агроэкологическая оценка земель [Текст]: Учебное пособие / В.А. Тарбаев. - Саратов: Издательство «Саратовский источник», 2013. – 249 с.

6. А.А. Варламов, С.А. Гальченко, П.В. Ключин, Д.А. Шаповалов. Кадастр недвижимости.– М.: «КолосС», 2012. – 679 с.

7. Интернет-ресурсы

8. <http://www.panor.ru/journals/kadastr>. Журнал ВАК «Землеустройство, кадастр и мониторинг земель»

9. Гладун, Е. Ф. Управление земельными ресурсами : учебник и практикум для академического бакалавриата / Е. Ф. Гладун. — 2-е изд., испр. и доп. — М. : Издательство Юрайт, 2016. — 159 с. — (Бакалавр. Академический курс). — ISBN 978-5-9916-8688-4. <https://www.biblionline.ru/book/2EF4CEC3-DF6C-4923-B0D3-17B1D5572285>

10. Галиновская Е.А. Теоретические и методологические проблемы земельных правоотношений. — М. : КОНТРАКТ, 2009 г. — 320 с. — Электронное издание. — ISBN 978-5-98209-063-8 http://ibooks.ru/reading.php?productid=24455&search_string

11. [Http://znanium.com](http://znanium.com) Василевская И.В. Экологический менеджмент. Электронный ресурс. Учебное пособие. 2012

12. [Http://library.psu.kz/fulltext/buuk/b2411.pdf](http://library.psu.kz/fulltext/buuk/b2411.pdf) - Ахметова Г.Е. Экологическая экспертиза: Уч.пос. – Павлодар, 2005, 188 с. – Текст: электронный

13. [Https://www.zakon.kz](https://www.zakon.kz)

Кафедра менеджменту

Дәріс оқушы

Базарбаева Т.А.

Даулетбаева М.М.